

Experimentální atlas mužů

SYLVA LAUEROVÁ

ILUSTROVAL
TOMÁŠ KUČEROVSKÝ

Narcis
svaličný

Kavič vševědný

Zpěvník
exaltovaný

 P R E S S

Experimentální atlas mužů

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.cpress.cz
www.albatrosmedia.cz

Sylva Lauerová

Experimentální atlas mužů – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2019

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA**

Experimentální atlas mužů

SYLVA LAUEROVÁ

ILUSTROVAL
TOMÁŠ KUČEROVSKÝ

CPRESS
BRNO
2019

... s neskonalou láskou a respektem k těmto prazvláštním tvorům, kteří již od nepaměti stojí po našem boku. Mužům zdar!

Předmluva	7
Metody výzkumu	8
Testing	8
Historie	8
Co vám náš atlas nabízí	9
Jak postupovat	9
Uspořádání knihy	10
„Čistý“ druh, dvojtypy a trojtypy	11
Hybridizace	11
Nápověda k identifikaci	12
Vzorový příklad	16
Genderové upozornění	18
Poznámka k užívání velkých písmen	18
CELEBRITNÍ	20
<i>Krasohled dramatický</i>	22
<i>Tlampač vytrvalý</i>	24
<i>Zpěvník exaltovaný</i>	26
<i>Bahnivec bulvární</i>	28
VZDUCHOMILNÍ	30
<i>Travožer mrtvolný</i>	32
<i>Alternativec esoterický</i>	34
<i>Kotlíkovec ekologický</i>	36
<i>Snivec mechový</i>	38
MOZKOMÍŠNÍ	40
<i>Rachotník ambiciózní</i>	42
<i>Pilník agilní</i>	44
<i>Kreativec chaotický</i>	46
<i>Spletítec váhavý</i>	48
<i>Výjimečník charakterní</i>	50
<i>Bledulínek houbovitý</i>	52
SVALOVITÍ	54
<i>Šlachovec odolný</i>	56
<i>Svalovec dutohlavý</i>	58
<i>Běhoun posedlý</i>	60
<i>Narcis svaličný</i>	62

HRABIVÍ	64
<i>Blahobytník obecný</i>	66
<i>Dravec zbohatlický</i>	68
<i>Šplhavec strategický</i>	70
<i>Spořič drastický</i>	72
<i>Nitkovec stinný</i>	74
 MĚCHÝŘOVITÍ	76
<i>Samorád sebemilný</i>	78
<i>Tlučhubec obecný</i>	80
<i>Titulec mnohočetný</i>	82
<i>Šampónovec chvástavý</i>	84
 DOMÁCÍ	86
<i>Hodník věrný</i>	88
<i>Dřič našedlý</i>	90
<i>Varič domácí</i>	92
<i>Tichouš rezervovaný</i>	94
<i>Mamánek nehybný</i>	96
<i>Skuhravec hypochondrický</i>	98
 OPRUDIVÍ	100
<i>Křečoun brunátný</i>	102
<i>Šedivec hnilobný</i>	104
<i>Rypákovce obecný</i>	106
<i>Lepič slintavý</i>	108
<i>Smrduťec zavilý</i>	110
 TRYCHTÝŘOVITÍ	112
<i>Bachorec mozolovitý</i>	114
<i>Tekyláč potácivý</i>	116
<i>Kavič vševědný</i>	118
<i>Blekotal sebeslyšný</i>	120
<i>Pijavec zásuvkovitý</i>	122
 <i>Druhová metamorfóza</i>	124
<i>Předpokládaný vývoj a trendy</i>	125
<i>Sylva</i>	126
<i>Tomáš</i>	127

PŘEDMLUVA

Drahé čtenářky, drazí čtenáři, vědkyně, vědci, kolegyně i kolegové v terénu, výzkumníci, teoretikové i praktici,

právě jste otevřeli ilustrovaný **Experimentální atlas mužů**, jehož obsah je výsledkem několika desetiletí náročného terénního i laboratorního výzkumu. Čeká na vás přehledně tříděný seznam běžných i vzácnějších druhů mužů vyskytujících se na území České republiky. Většina z nich přesahuje svým významem regionální měřítko, naše výzkumné týmy se ovšem přednostně zaměřily na druhy endemické, tedy ty, které do naší zeměpisné polohy historicky patří. Záměrně jsme opomenuli druhy pravidelně migrující a usazující se v naší zemi pouze dočasně. Stejně tak nezmiňujeme ani ty, které na našem území v posledních desetiletích zdomácněly, historicky však patří do podřádu mužů „jižansky vášnivých“, „anglosasky rezervovaných“ či „afro exotických“.

METODY VÝZKUMU

K sumarizaci a kategorizaci čeledí a jednotlivých druhů byla vedle metody komparační – srovnávací – použita i metoda empirická, tedy zkušenostní. Ta nám poskytla skutečně bohaté výsledky mnohaletého výzkumu, naplněného nesčetnými pokusy a omyly. Mnozí terénní výzkumníci a výzkumnice od základů změnili své životy, jen aby mohli přispět k vytvoření publikace, kterou držíte ve svých rukou.

Podařilo se nám vybudovat téměř ucelenou databázi v současnosti se vyskytujících druhů mužů pobývajících na území naší republiky.

TESTING

Hlavní roli v terénním výzkumu sehrála individuální i týmová odborná observace. Na ni navazovaly procesy zahájení zkušebních krátkodobých domestikací, tzv. testing.

Testing spočívá v domácí péči probíhající po dobu několika týdnů, měsíců či roků, po kterou naše vědecké pracovnice a pracovníci vyhodnocují vzhled, chování a SIGNIFIKANTNÍ RYSY jednotlivých exemplářů. Výsledky pozorování jsou pak sumarizovány, porovnávány a vyhodnocovány.

HISTORIE

Předmětem vědeckého výzkumu se stala i historie vzniku a vývoje jednotlivých čeledí, těmito specifiky se však zabývají odporné statí publikované v nezveřejňovaných bulletinech sloužících pouze k lepší orientaci členů týmu pracujících v terénu.

CO VÁM NÁŠ ATLAS NABÍZÍ

Do encyklopedické prezentace jsme zahrnuli druhy, které budete schopni rozpoznat již podle jejich názvu, typicky například *Zpěvníka exaltovaného* z čeledi **CELEBŘITNÍCH**. Zařadili jsme samozřejmě i druhy vzácnější a taktéž poukážeme na druhy ohrožené. Snáze pak zjistíte, zda nemáte právě vy v domácí péči vzácný exemplář *Výjimečníka charakterního* (čeleď **MOZKOMÍŠNÍ**) či *Hodníka věrného* (čeleď **DOMÁCÍ**).

Stejně tak poukazujeme na druhy nově vznikající. Rádi bychom zdůraznili fakt, že nově vznikající druhy jsou výsledkem kulturně-historického vývoje, vlivu intenzivních společenských změn, globalizačních tendencí a revolučních technologií, např. informatiky (viz *Bledulínek houbovitý*, čeleď **MOZKOMÍŠNÍ**). U nově vzniklých druhů jsme schopni jen částečně poskytnout účelné a kvalitní rady k domácímu chovu, neboť nám chybí dostatek empirických dat.

JAK POSTUPOVAT

Tato publikace vám bude přítelem i pomocníkem v identifikaci muže, se kterým se chcete seznámit nebo kterého již máte v domácí péči. Také vám může dobře posloužit při snaze pochopit zvyky některých vašich kolegů, nadřízených, vašich nejbližších, tedy bratrů, otců, strýců, synovců, a podobně. Při znalosti silných i slabších stránek jednotlivého druhu můžete předejít eventuálnímu selhání vašeho vztahu, zracionalizujete své idealistické přístupy a účinnou aplikací závěrečných doporučení se vám podaří zkultivovat vaše vzájemné interakce a prohloubit lásku mezi vámi a zvoleným exemplářem. V budoucnu pro vás bude snazší identifikovat, kterým z druhů se obloukem vyhnout, stejně tak vám bude zcela jasné, o které druhy intenzivně usilovat tak, aby se vám podařilo získat je do domácí péče.

Ženám matkám, které by chtěly za pomoci této publikace identifikovat své syny, doporučujeme, aby s ohledem na zabezpečení maximální míry objektivit ponechaly hodnocení a následné zařazení jejich potomků na odbornících mimo vlastní rodinný kruh.

USPOŘÁDÁNÍ KNIHY

Pro efektivnější studium vás odkazujeme nejprve na obsah, v němž velmi rychle naleznete čeled, která vás zajímá.

Katalogizovaných čeledí je devět, jejich seznam uvádíme níže. Kniha je tak rozdělena do devíti sekcí a každé z nich předchází podrobný popis čeledi, významné zvyky jejích příslušníků a případně i výstřední rysy, které konkrétní čeled' odlišují od ostatních. Za tímto všeobecným rozbohem následují popisy hlavních zástupců čeledi i s jejich barevnými ilustracemi. Podotýkáme, že **ilustrace jsou pouze orientační**. Pro účely sumarizace ve vědeckých výzkumech je vždy nutné do jisté míry zevšeobecňovat, nebudte proto zklamáni, když se vámi odchycený exemplář bude fyzicky lišit od příslušné ilustrace. Tělesné vlastnosti, jako je stavba těla, tvar obličeje, barva vlasů a porostu a jiné, jsou individuální záležitostí každého jedince, při určování druhu je tedy nutné zaměřit se prioritně na rubriku výskyt a signifikantní rysy. Pouze u několika druhů, zejména z čeledi **SVALOVITÝCH**, se lze řídit fyzickými znaky. Na tuto skutečnost budete u jednotlivých popisů vždy upozorněni.

U každého druhu naleznete rubriky **VÝSKYT**, **SIGNIFIKANTNÍ RYSY** a **DOPORUČENÍ PRO DOMÁCÍ PÉČI**. V rubrice **VÝSKYT** se dozvíte, kde je možné předmětný druh pozorovat, na kterých místech (geograficky) či na kterých pozicích (společenský žebříček) se nachází. Zde naleznete také informaci, zda má zvolený druh tendenci se houfovat. Je samozřejmě snazší snažit se o odchyt zvoleného exempláře právě v oblastech a při příležitostech, ve kterých se houfuje. Rubrika pro vás nejdůležitější se nazývá **SIGNIFIKANTNÍ RYSY**. Zde se seznámíte se základními vlastnostmi či způsoby chování, které jsou pro daný druh typické. Stejně tak se dozvíte, se kterým z dalších druhů, a to i napříč různými čeleděmi, se předmětný druh hybridizuje (viz níže). Krátké pojednání o druhu uzavírá **DOPORUČENÍ PRO DOMÁCÍ PÉČI**, ve kterém se dozvíte, zda je ten který druh vhodný pro proces domestikace, či zda je zapotřebí období delšího testingu a zda se vám vyplatí usilovat o okroužkování vybraného exempláře, případně zde najdete varování před nebezpečnými zástupci jednotlivých čeledí.

„ČISTÝ“ DRUH, DVOJTYPY A TROJTYPY

Při identifikaci zvoleného muže je třeba vzít na vědomí, že jednotlivé druhy se zcela výjimečně vyskytují v čisté formě. Je velmi nepravděpodobné, že byste se setkali například pouze s Vaříčem domácím či *Skuhravcem hypochondrickým* (oba čeleď **DOMÁCI**). Nejčastěji se setkáváme s tzv. kombinovanými typy – dvojtypy, trojtypy, viz níže.

Tyto kombinace jsou ovlivněny historickými a především společenskými faktory. Nejvýrazněji se uplatňují vlivy sociální interakce. Nezřídka se stává, že se z muže za pomoci úspěšné a striktně cílené péče v procesu domestikace podaří vykultivovat druh asimilačně příjemnější.

Vlivem kulturně-společenských trendů dochází bohužel i k opačnému procesu, a to ke změnám degenerativním, jako je přerod druhu (metamorfóza, viz str. 124) ze všeobecně vřele akceptovaného do druhu nepopulárního a těžce domestikovatelného. Někdy je to provázáno dokonce změnou příslušnosti k čeledi (například degenerace *Tlampače vytrvalého* (čeleď **CELEBŘITNÍ**) na *Tlučhubce obecného* (čeleď **MĚCHÝŘOVITÍ**). Degenerace druhů je bohužel jev všeobecný a dochází k ní stále častěji.

HYBRIDIZACE

Proces vzniku dvojtypů a trojtypů nazýváme hybridizací. Platí pak, že se spolu nejčastěji slučují druhy stejné čeledi nebo mezi různými čeleděmi druhů s podobnými vlastnostmi.

Jako příklad hybridizace v rámci jedné čeledi uvádíme dva zástupce, kteří často tvoří dvojtyp: Tekyláč potácivý a Blekotal sebeslyšný (oba čeleď **TRYCHTÝŘOVITÍ**). U obou druhů i výsledného hybridu se jedná o exempláře zcela nevhodné k domácí péči.

Typickým příkladem hybridizace dvou druhů z různých čeledí může být například *Krasohled dramatický* (čeleď **CELEBŘITNÍ**) a *Samorád sebestilný* (čeleď **MĚCHÝŘOVITÍ**).

Fenoménem zůstává skutečnost, že k hybridizaci dochází bez výjimky u dvou druhů kriticky ohrožených, kdy vzniká kombinace *Hodníka věrného* (**DOMÁCI**) a *Výjimečníka charakterního* (**MOZKOMÍŠNÍ**).

Nápověda k identifikaci

BAREVNÉ NÁKRESY A BAREVNÉ KÓDY

Ke každému druhu naleznete příslušnou ilustraci typického zástupce. Jak už bylo řečeno, je důležité si uvědomit, že zobrazení je pouze pomocné a reální jedinci se mohou vizuálně výrazně lišit.

K usnadnění orientace nezkušeným a začínajícím pozorovatelkám a pozorovatelům jsme označili jednotlivé čeledi barevným půlkruhem. Tento půlkruh naleznete v záhlaví každé stránky.

ČELEDI, s jejichž příslušníky se můžeme setkat na území České republiky, a jejich barevné kódy:

žlutá	CELEBRITNÍ
světlezelená	VZDUCHOMILNÍ
fialová	MOZKOMÍŠNÍ
oranžová	SVALOVITÍ
červená	HRABIVÍ
tmavozelená	MĚCHÝŘOVITÍ
světlemodrá	DOMÁCÍ
hnědá	OPRUDIVÍ
tmavomodrá	TRYCHTÝŘOVITÍ

Při studiu této publikace si povšimnete, že některé čeledi jsou početně výrazněji zastoupeny, například čeleď domácích. Druhy příslušné k této čeleďi se totiž snáze pozorují, jsou přitulnější, neohrožují nás, neboť mezi nimi nenacházíme nebezpečné predátory. Jsou velmi vhodné k domácí péči a následně úspěšné domestikaci. Chov některých z nich však vyžaduje výjimečnou trpělivost (*Mamánek nehybný*) nebo náročnější podmínky chovu (*Skuhravec hypochondrický*).

Na stránkách věnovaných popisu jednotlivých druhů také naleznete následující informace.

PODROBNĚJŠÍ GEOGRAFICKÉ UMÍSTĚNÍ A JAZYKOVÉ ZKRATKY

Vedle jedinců nacházejících se pouze ve vyhrazených oblastech (např. *Blahobytník obecný*, čeleď **HRABIVÍ**) existuje řada druhů, jejichž přesnou původní oblast výskytu nelze určit. Najdeme je napříč celou republikou a ve společenských strukturách, kde se vyskytují bez omezení (např. *Křečoun brunátný*, čeleď **OPRUDIVÍ**). Rubrika VÝSKYT vám pomůže nalézt teritoria, ve kterých je možné hledaný druh objevit a eventuálně odchytit. V této rubrice získáte i informace, zda a kde se hledaný druh houfuje, což samozřejmě zvyšuje vaši šanci k odchytu. Jsou ovšem druhy, které se nehoufují a jejichž identifikace v terénu je velmi náročná (např. *Spletitec váhavý*, čeleď **MOZKOMÍŠNÍ**). I na tento fakt upozorňujeme.

Zkratky a kódy

U jednotlivých exemplářů naleznete v záhlaví či zápatí číselné kódy a jazykové zkratky. Zde je jejich vysvětlení:

- S** stálý druh
- K** vhodný ke kroužkování
- P** přelétavý
- V** vzácný host
- N** k domácí péči nevhodný
- Š** škůdce
- D** dravec
- O** ohrožený
- SC** silně ohrožený
- KC** kriticky ohrožený
- E** expandující, prudce se rozrůstající

Číslicí je vyjádřena výkonnost smyslů, přičemž „1“ znamená velmi otupělé a „5“ ve špičkové kondici. Upozorňujeme, že u některých druhů je uvedena průměrná známka „3“, přičemž například intelektová výkonnost je na velmi vysoké úrovni, zatímco praktické schopnosti či fyzická výkonnost na úrovni nízké nebo naopak.